

Gardening in Western Washington

በምዕራብ ዋሽንባተን አትክልት ተከላ

Seattle's climate is cool and wet, with cool dry summers. So heat-loving crops from hotter climates, like tomatoes, corn and peppers, are harder to grow here. But our mild spring, fall, and winter weather allows us to grow cool-loving Asian greens, kale, collards, spinach, and onions year 'round.

Starting Your Garden

Learn in this guide how to:

Choose a place to garden

- You need at least 6 hours of sun without shade from trees or buildings. Make sure a water supply is close.
- Consider sharing garden space with neighbors, or join a P-Patch or other community garden.

Prepare your soil for planting

- Dig compost into the soil, or bury plant and food scraps.
- Mound up soil into raised beds.

Choose the right seeds to plant

- Grow what your family likes to eat, but choose vegetables that will grow well in our cool weather.
- Plant seeds at the depth and spacing on the seed packet.
- Plant when the soil is warm enough Select seeds that say "80 days" or less to harvest on the seed packet.
 - → See calendar on back.

Wait until May 15 to seed or transplant heat-loving plants.

Tomatoes, peppers and eggplant should be started in a greenhouse, then transplanted to beds in May.

Water and weed your garden

 Seedlings need water daily. Water mature plants 2-3 times a week if it hasn't rained.

Harvest, and prepare garden for winter

- Ask other gardeners when to harvest, or read seed packet.
- Cover beds before winter with mulch, or plant winter cover crops.

የሲያትል አየር ንብረት ቀዝቃዛና እርተብ ሲሆን፣ ቀዝቃዛ የሆኑ ፀሐያማ የቢጋ ወራት አሉት። እናም የሞቃት አየር ንብረት ሙቀት የሚወዱ ስብሎች፣ እንደ ቲማቲም፣ በቆሎና ቃሪያ የመሳሰሉትን፣ እዚህ ለማብቀል አስቸጋሪ ነው። ነገር ማን መለስተኛ የሆነው የስፕሪንማ (ፀደይ)፣ የፎል፣ እና የከረምት አየር ቅዝቃዜን የሚወዱ እስያዊ አረንጓዴ ተክሎች፣ ኬል፣ አበሻ ነመን፣ ስፕንች፣ እና ሽንኩርቶች ዓመቱን በሙሉ እንድንተክል ያደርጋል።

የአታክልት ቦታዎን ማዘጋጀት

እንዴት እንደሆነ ከዚህ መመሪያ ጽሁፍ ይጣሩ፥

የአታክልት ቦታ ይምረጡ

- ቢያንስ የ 6 ሰዓት ፀሐያማ ቀን ያስፈልግዎታል —በዛፎች ወይም በሕንጻዎች ተላ ያልተጋረደ። ውሃ ማጠጪያ ባጠንብ የሚገኝ መሆኑን ያረጋግጡ።
- የኢታክልት ቦታን ከጎረቤቶችዎ ጋር በጋራ ቢጠቀሙ ጥሩ ይሆናል፣ ወይም የፒ-ታች ወይም የሌላ የማህበረተሰብ አታክልት አባል ይሆኑ።

አፈሩን ለተከላ ያዘጋጁ

- አፈሩን ቆፍረው ፍባ ያደባልቁበት፣ ወይም የኢታክልትና የምባብ ትራፊዎችን ያደባልቁበት።
- ከፍታ ያላቸውን የአታክልት መደቦች ያዘጋጁ።

ለመዝራት ተገቢ የሆኑትን ዘሮች ይምረጡ

- ቤተሰብዎ መመንብ የሚፈልጋቸውን ይትከሉ፣ ማን በእኛ ቀዝቃዛ አየር ፀባይ የሚበቅሉ ኢታክልቶችን ይምረጡ።
- ዘሮቹን በንድጓዱ ውስጥ አጥልቀውና አራርቀው ይትከሉ።
- አፈሩ ሲሞቅ ይትከሉ። በዘር ፓኮው ላይ ሰብሉን ለመሰብሰብ "80 ቀናት" ወይም ከዚያ ያነሰ ጊዜ የሚያስፈልጋቸውን ዘሮች ይምረጡ።
 - → የቀን መቁጠሪያ ከጀርባ ገጽ ይመልከቱ።

ሙቀት የሚወዱ ዘሮችን ለመዝራት ወይም ችግኞችን ለመትከል እስከ ግንቦት 15 ድረስ ይጠብቁ።

ተማቲም፣ ቃሪያ፣ እና ኤግፕላንት በዳስ ከለላ ውስጥ ዘርቶ ከዚያም ግንቦት ውስጥ ችግኞቹን አታልክት መደብ ላይ መትከል ያስፈልጋል።

ያታክልት ቦታዎን ውሃ ያጠጡ እንዲሁም ያርሙ

ቡቃያዎቹ በየቀኑ ውሃ እንዲጠጡ ያስፌልጋል። ዝናብ ካልዘነበ፣
 ውሃ ተክሎች በሳምንት ከ 2-3 ጊዜ እንዲያድጉ ያደርጋል።

ስብልዎን ሰብስበው የኢታክልት ቦታውን ለከረምት ያዘጋጁ

- ሰብሎቸዎን መቼ መሰብሰብ እንደሚያስፈልግዎት ሌሎቸ አትክልተኞቸን ይጠይቁ፣ ወይም በዘር ፓኮ ላይ ጽሁፉን ያንብቡ።
- ክረምት ከመግባቱ በፊት የኢታክልት መደቦችን በጉዝጓዝ ይሸፍኑት፣ ወይም ለከረምት መፈሸኛ የሚሆኑ ተክሎችን ይትከሉ።

Questions? Garden Hotline (206) 633-0224 ተያቄዎች? የጋርደን ሆትላየን ስልክ ቁጥር

Choose a Place to Garden

Where is there sun?

Most vegetables need at least six hours of direct sunlight a day to grow well. Watch where the sun shines on your yard, and pick the sunniest spots to garden. Trees or buildings can block the sun, especially in spring or fall. A southfacing wall will warm quickly in the spring, and be good for heat-loving plants like tomatoes and peppers in summer.

Where can you grow?

Turn sunny lawn areas into garden by removing and composting the sod. Or to kill the lawn by covering it with 12 inches (30 cm) of wet fall leaves in November. Cover the leaves with cardboard or black plastic. Wait until May to dig up the area and start planting.

Build raised beds. Mix soil with compost. Mound the soil up into a raised bed to help the soil warm in spring. Plan paths between beds so you never walk on your loose, compost-amended soil. You can add sides to your raised beds made from concrete blocks, broken concrete, wood or plastic lumber. Don't use chemically treated wood.

Try gardening in containers. You can use large pots or half-barrels to grow tomatoes, peppers, greens, even berries.

Grow vertically on a sunny wall or in a window. Climbing plants like beans, tomatoes and cucumbers will grow if you provide good soil and poles for support.

Share with a neighbor, or join a community garden! Seattle's P-Patch program can help you find a community garden near where you live. They are great places to grow food, learn, and meet other gardeners.

የአታክልት ቦታ ይምረጡ

ፀሐይ የሚወጣው የት ነው?

አባዛኞቹ አታክልቶች ጥሩ ለማደግ በቀን የስድስት ሰዓቶች ቀጥታ የፀሐይ ብርሐን ያስፈጋቸዋል። በደጃፍዎ ፀሐይ የሚወጣበትን ቦታ ይመልከቱና ብዙውን ጊዜ ፀሐይ የሚወጣባቸውን ቦታዎች ለአታክልት ቦታ ይምረጡ። ዛፎች ወይም ሕንጻዎች ፀሐይ ሊጋርዱ ይችላሉ፣ በተለይ በስፕሪንግ (ፀደይ) ወይም በፎል ወራት ውስጥ። በስፕሪንግ (ፀደይ) ወራት ውስጥ በስተደቡብ ትይዩ የሆነ ግድግዳ ቶሎ ይሞቃል፣ እናም በበጋ ወቅት ሙቀት ለሚወዱ እንደ ቲማቲምና ቃሪያ ለመሰሎት ተክሎች ጥሩ ይሆናል።

የት ማብቀል ይቸላሉ?

ሳሩን ነቅለው ለፍግ በመጠቀም **ፀሐያጣ የሳር ቦታዎችን ለኢታክልት ቦታ ያውሉ** ። ወይም በኅዳር ወር ውስጥ በ 12 ኢንች (30 ሳሜ) የረ*ጋነት* ቅጠሎች በመሸፈን ሳሩ እንዲደርቅ ያድርጉ። ቅጠሎቹን በካርቶን ወይም በተቁር ላስቲክ ይሸፍኑ። እስከ ግንቦት ጠብቀው ቦታውን ይቆፍሩና ተከላዎን ይጀምሩ።

ከፍታ ያላቸው መደቦችን ያዘጋጁ። አፈሩን በፍግ ያደባልቁ። በስፕሪንግ (ፀደይ) ወራት አፈሩ እንዲሞቅ ለማድረግ ከፍ ባለው መደብ ላይ አፈሩን ይቆልሉ። የበላላውን፣ ፍግ የታቀፈውን አፈር በፍጹም እንዳይረግጡት፣ በመደቦቹ መካከል መተላለፊያ ያዘጋጁ። ከፍታ ባላቸው መደቦች ንን በብሎኬት፣ የኮንክሪት ስብርባሪ፣ በእንጨት ወይም በላስቲክ ሳንቃ መሸፈኛ ሊያደርጉለት ይችላሉ። በኬሚካል የተዘጋጀ የእንጨት ሳንቃ እንዳይጠቀሙ።

በጎድጓዳ መያገርያዎች ለመትከል ይሞክሩ። ቲማቲም፣ ቃሪያ፣ አረንጓኤ ተክሎችን፣ እንጆሪም ቢሆን ለመትከል ትላልቅ ጎድጓዳ መያገርያዎችን ወይም የበርሜል ጉማጅ ሊጠቀሙ ይቸላሉ።

ከ**ነሪቤትዎ ጋር በጋራ ይጠቀም፣ ወይም የማህበረተሰብ ኢታልክት ቦታ አባል ይሁኑ!** የሲያትል ፒ-ፓች ፕሮግራም በሚኖሩበት አቅራቢያ የማህበረተሰብ ኢታክልት ቦታ እንዲያንኙ ሊረዳዎት ይችላል። ለምግብ ኢታክልቶችን ለማብዋል፤ ትምህርት ለመቅሰምና ከሌሎች ኢታክል*ተኞች ለመ*ተዋወቅ ጥሩ ቦታዎች ናቸው።

Testing your soil for lead or other contaminationSoil near old houses with peeling paint, or next to streets or in industrial areas may have lead, arsenic, or other contamination.

Call the Garden Hotline to find out where to get your soil tested, or to get a copy of WSU's <u>Gardening on Contaminated Soils</u>. If you suspect that your soil is contaminated, build a raised bed and add 8 inches (20 cm) of fresh soil with compost.

አፈርዎ እርሳስ (ሌድ) ወይም ሌሎች የሚበክሉ ነገሮች እንዳሉበት ምርመራ

የቀለም ልጣጭ ባላቸው አሮጌ ቤት አጠንብ፣ ወይም በመንገዶች ዳር ወይም በኢንዱስትሪ አካባቢዎች የሚንኝ አፌር እርሳስ (ሌድ)፣ አርሰኒክ፣ ወይም ሌሎች የሚበክሉ ነገሮች ሊኖሩበት ይችላል።

አፌርዎን የት ማስመርመር እንዳለብዎት ለማወቅ ለጋርደን ሆትላየን ስልክ ስልክ ይደውሉ፣ ወይም የ ስለተብስለ የአትክልት ቦታ አፌር የ WSU መረጃ ኮፒን ይመልከቱ። አፌርዎ እንደተበከለ ከጠረጠሩ፣ ከፍታ ያለው መደብ ያዘጋጁና ፍግ የተደባለቀበት 8 ኢንች (20 ሴሜ) የሚሆን አፌር ከላዩ ያድርጉበት።

Prepare Soil for Planting

Compost is decomposed plants (leaves, grass, dead plants) and food waste. Compost helps soil holds nutrients and water to grow healthy plants. You can make your own compost from grass clippings, leaves, sod, weeds, plants and food wastes, or you can buy compost. You can also bury food waste in the garden, or chop and drop plants.

Mulch is any material you spread on top of the soil, to conserve water, control weeds, and slowly feed the soil as it decomposes. Good mulches for gardens include fall leaves, plant and grass clippings, straw, coffee hulls, or compost.

Mix compost into your garden soil.

Dig to loosen the soil 8 to 12 inches deep (20-30 cm) with a shovel or garden fork. Spread compost 2 or 3 inches deep (5-8cm). Then mix the compost into the soil.

Or bury food and plant waste at least 6 inches (15 cm) deep to compost.

Soil for container growing

Mix one part compost with two parts sandy soil. Drainage in containers can be improved by adding a larger material like pea gravel or medium bark. You can also buy pre-mixed "potting soil." If you have old potting soil in containers, you can add about 1/4 compost to freshen it for a new growing season.

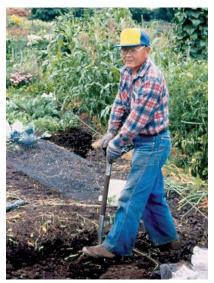
Buying fertilizer? Look for "organic".

While vegetables get most of the nutrients they need from compost, a complete "organic" (from natural sources) fertilizer can speed their growth. Look for "organic vegetable fertilizer" or fish fertilizer at your garden store.

Get a soil test to discover other nutrient needs. Washington soils may need lime every few years, which adds calcium and reduces acidity. Mix about 4 pounds (1.5 kg) of lime into soil per 100 square feet (9.3 square meters). Ask the Garden Hotline where you can send your soil sample for a test that will tell you about lime and other nutrient needs.

100% NATURAL ORGANIC ALL-PURPOSE FERTILIZER A General Purpose Formula for All Types of Planting

አፈሩን ለተከላ ያዘጋጁ

ፍግ (ኮምፖስት) የበሰበሱ ተክሎች (ቅጠሎች፣ ሳር፣ የደረቁ ተክሎች) እና የምግብ ትራፊ ነው። ጤናማ ተክሎችን ለማብቀል፣ አፌር ማዕድኖችንና ውሃን እንዲይዝ ፍግ ይረዳል። ከሳር ቁርጥራጮች፣ ከቅጠሎች፣ ከሳር(ሶድ)፣ ከአረም፣ ከተክሎችና ከምግብ ትራፊ የራስዎን ፍግ ማዘጋጀት፣ ወይም ፍጉን መግዛት ይችላሉ። የምግብ ትራፊዎችን በአታክልት ቦታ መደባለቅ፣ ወይም ተክሎችን ቆራርጠው መንዝንዝ ይችላሉ።

የአፈር ጉዝጻዝ (መልቸ) ውሃ ለመቆጠብ፣ አረም ለመከላከል፣ እና ጉዝጻዙ እየበሰበስ ሲመጣ አፈሩን ቀስ በቀስ የሚመግብ በአፈር ላይ የሚነሰነስ ጣንኛውም ነገር ነው። ለኢታክልት ቦታዎች የሚሆነ ጥሩ የአፈር ጉዝጻዝ፣ የወዳደቁ ቅጠላ ቅጠሎችን፣ የተክሎችና የሳር ቁርጥራጮችን፣ የታጨደ ሳርን፣ የቡና ገለባን፣ ወይም ፍግን ይጨምራል።

ከኢታክልትዎ አፈር ጋር ፍጉን ያደባልቁ።

አፈሩን ለማማላት በአካፋ ወይም በመኮትኮቻ ከ 8 እስከ 12 ኢንች (20 -30 ሴሜ) ጥልቀት **ይቆፍሩ**። 2 ወይም 3 ኢንች (5-8 ሴሜ) ጥልቀት ያለው ፍግ ይነስንሱበት። ከዚያም ፍጉን ከአፈር *ጋ*ር ያደባልቁ።

ወይም የምኅብና የተከል ትራፊን ቢያንስ 6 ኢንች (15 ሴሜ) አጥልቀው ፍ*ጉ* ውስጥ **ይጨምሩ።**

በማሰሮ መትከያ አፈር

አንድ እጅ ፍግ ከሁለት እጅ አሸዋማ አፈር ጋር ያደባልቁ። በመትከያው ንድጓዳ መያገርያ ውስጥ ውሃ በደንብ እንዲወርድ ለማድረግ እንደ ጠጠር የመሰሉትን ትላልቅ ነገሮች ወይም መጠነኛ የእንጨት ስብርባሪ መጨመር ይቻላል። ደግሞም የተደባለቀ "የማሰሮ አፈር" መግዛት ይችላሉ። በማሰሮዎቹ ውስጥ የቆየ የማሰሮ አፈር ካለዎት፣ ለአዲሱ የተከላ ዘመን አፈሩን ለማደስ 1/4 የሚሆን ፍግ ሊጨምሩ ይችላሉ።

ማዳበሪያ እየገዙ ነው? "አር*ጋ*ኒክ" የሚለውን ይመልከቱ።

አታክልት የሚያስፈልጋቸውን አብዛኞቹን ማዕድኖች ከፍባ የሚያገኙ ቢሆንም፣ የተሟላ "አርጋኒከ" (ከተፈጥሮ ምንጭ የተዘጋጀ) ማዳበሪያ አድገታቸውን ሲያፋጥን ይቸላል። "አርጋኒከ ቬጄቴብል ፈርትላይዘር" ወይም "ሬሽ ፈርትላይዘር" የሚለውን በሚገዙበት ሱቅ ይመልከቱ።

ሌሎች አስፈላጊ ማዕድኖች መኖራቸውን ለማወቅ አፈሩን ያስመርምሩ። የዋሽንግተን አፈር በየተቂት ዓመታት ኖራ እንዲጨምርበት ያስፈልጋል፤ ኖራው ካልሲየም የሚጨምር ሲሆን የአሲድ መጠንንም ይቀንሳል። በአያንዳንዱ 100 ካሬ ጫጣ (9.3 ካሬ ሜትር) አፈር ውስጥ 4 ፓውንድ (1.5 ኪባ) ኖራ ያደባልቁ። በአፈር ውስጥ ኖራና ሌሎች ማዕድኖች እንዳሉ እንዲነግርዎት የአፈር ምርመራ ናሙና ለሚልኩበት ሊጋርዳን ሆትላየን ስልክ ደውለው ይጠይቁ።

Plant the Right Seeds, at the Right Time

Choose plants that grow well in our cool climate.

Grow what your family likes to eat, but choose varieties of vegetables that will grow well in our cool, wet spring weather and cool, dry summers.

When to plant

Seeds need soil warm enough to sprout – typically at least 50-60°F (10-16°C). You can wait until the soil warms in May, or use a plastic cover to warm it more quickly.

Read seed packets for planting dates, and choose ones that say "80 days" or less to harvest. Peas and potatoes can be planted in March, but leafy greens should wait until April, and heat-loving crops like corn until late May.

Or buy seedling plants of heat-loving, long-season tomatoes, peppers, and eggplant, to transplant into the garden in late May. You can also grow them yourself from seeds planted indoors in March, in containers in a sunny window.

→ See the Calendar on back page.

Planting seeds

Read the seed packet for planting depth and time. Tiny seeds like lettuce, carrots, and collards can be scattered on the prepared soil surface, then covered with a thin layer of compost or soil. Don't plant these tiny seeds too deep! Larger seeds like peas, corn, and squash can be pushed with your finger one at a time into the prepared soil, at the depth and spacing described on the packet. Then water slowly to deeply moisten the soil.

Transplant heat-loving plants from greenhouse to garden in late May.

Make a hole as wide the seedling's roots. Add compost or a sprinkle of fertilizer. Spread roots out, and gently push soil in around the roots. Water well. Plant at the same depth as the plant was in the pot at the greenhouse.

Water young seedlings regularly. Cover and protect seedling plants from extreme heat or cold until they are strong.

ተገቢዎቹን የዘር ዓይነቶች፣ በተገቢው ሰዓት ላይ ይትከሉ

በቀዝቃዛ የአየር ንብረታችን ውስጥ ጥሩ የሚበቅሉትን ተክሎች ይምረጡ።

ቤተሰብዎ መመንብ የሚፈልገውን ተክል ያብቅሉ፣ ግን በእኛ ቀዝቃዛ፣ እርፕብ የስፕሪንግ (ፀደይ) ወራት እና በቀዝቃዛ ፀሐያጣ የበጋ ወራት የሚበቅሉትን የተለያዩ አታክልቶች ይምረጡ።

*መቼ እንደሚተ*ክሱ

ዘሮች ለሙበቀል ሞቃት አፈር ያስፈልጋቸዋል – የተለመደው ሙቀት መጠን ቢያንስ ከ 50-60°F (10-16°C) ድረስ ነው። አፈሩ እስከሚሞቅበት ጊዜ እስከ ግንቦት ድረስ ሊጠብቁ፣ ወይም ቶሎ እንዲሞቅ ለማድረግ በላስቲክ *መ*ሸፈን ይችላሉ።

የመትከያ ቀኖችን ለማወቅ **በዘር ፓኮ ላይ ያለውን ጽሁፍ ያንብቡ** እና ሰብል ለመሰብሰብ "80 ቀናት" ወይም ያነስ ጊዜ እንደሚያስፈልግ የሚገልጸውን ይምረጡ። አተርና ድንች በመ*ጋ*ቢት ወር ውስጥ መትከል ይቻላል፣ ግን የአረንጓኤ ቅጠላ ቅጠል ተከሎቸን ለመትከል እስከ ሚያዚያ ድረስ መጠበቅ፣ እንዲሁም መቀት ለሚወዱ እንደ በቆሎ ለመሰሉት ሰብሎች እስከ ግንቦት መጨረሻ ድረስ መጠበቅ ያስፈልግዎታል።

ወይም በግንቦት መጨረሻ ላይ አታክልት በታው ላይ ለመትከል **ሙቀት** የሚወዱ ተክሎች፤ የረጅም ወራት ቲማቲም፣ የቃሪያ፣ እና የኤግፕላትን **ችባኞችን** ይግዙ። ደግሞ በመጋቢት ወር ውስጥ ፀሐይ በሚገባበት መስኮት አጠገብ በማሰሮ የሚበቅሉትን እራስዎ ሊተክሉ ይችላሉ።

→ የቀን መቁጠሪያ ከጀርባ ንጽ ይመልከቱ።

ዘር ማዝራት

ዘር በምን ያህል ጥልቀትና መቼ እንደሚዘራ የዘር ፓኮ ላይ ያለውን ጽሁፍ ያንብቡ። እንደ ሰላጣ፣ ካሮት፣ እና አበሻ ንመን የመሰሉት ትናንሽ ዘሮች በተዘጋጀ የአፈር መደብ ላይ ተብትነው ሊዘሩና ከዚያም በስስ ፍግ ወይም አፈር ሲሸፈኑ ይችላሉ። እንዚህን ትናንሽ ዘሮች በጣም አጥልቀው እንዳይተክሉ! እንደ አተር፣ በቆሎ፣ እና ስኳሽ የመሰሉትን ትላልቅ ዘሮች በተዘጋጀው አፈር ውስጥ፣ በፓኮው ላይ በተገለጸው ጥልቀትና ቦታርቀት መሠረት፣ አንድ ባንድ በጣትዎ ተጭነው በመቅበር ሊተክሉይችላ። ከዚያም በጥልቅ አፈሩን እንዲረጥብ ለማድረግ ቀስ ብለው ውሃ ያጠጡ።

ግንበት መጨረሻ ላይ ሙቀት የሚወዱ ተክሎችን ከዳስ ከለላ (*ግሪን*ሃውስ) አውጥተው ይትከሉ።

ከቸማኞቹ ሥር እኩል የሰፋ ጉድጓድ ይቆፍሩ። ፍግ ወይም ማዳበሪያ ነስንሰው ይጨምሩ። ስሮቹ እንዲዘረጉ ሆነው፣ በቀስታ በስሮቹ ዙሪያ በአሬር ይክበቡ። በደንብ አድርገው ውሃ ያጠጡ። ተክሉ በዳስ ከለላ (ማሪንሃውስ) ንድጓዳ መያገርያ ውስጥ ከነበረበት ጥልቀት እኩል አድርገው ይትከሉት።

በየጊዜው ቸግኛቹን ውሃ ያጠጡ። ቸግኞቹ እስከሚያድጉ ጊዜ ድረስ ከከፍተኛ ሙቀትና ወይም ቅዝቃዜ ይጠብቋቸው።

Thin and space plants – give them room to grow.

Follow the spacing directions on the seed packet. After seeds sprout and have a few leaves, thin (remove) seedlings to that spacing. You can also transplant seedlings from crowded areas to areas that aren't full. This will ensure that plants have enough room to grow, and give you a bigger harvest. You can eat the little plants you pull as salad.

Succession planting

Plant more seeds every few weeks as long as the weather is warm, so that your harvest will continue into the fall. But don't plant cool-loving crops like peas and spinach in hot July weather. Plant fall cool crops in August to early September.

Rotate crops

Some crops get diseases that stay in the soil for a year or more. And some crops use up soil nutrients quickly. To avoid problems, rotate (move) crop families to a different bed each year.

በያመቱ ያፈራርቁ።

ተከሎችን በስሱና በርቀት *መ*ትከል **–** እንዲያድጉ ሰፊ ቦታ ይስጧቸው።

በዘር ፓኮው ላይ ያለውን ቦታ ማራራቂያ መመሪያ ይከተሉ። ዘሮች ከበቀሉና ትንሽ ቅጠል ማውጣት ከጀመሩ በኋላ፣ በመመሪያው መሠረት ቸግኞቹን (ነቅለው) አራርቀው ይትከሏቸው። ደግሞ ቸግኞቹን ከተጨናነቋበት ቦታ ነቅለው ከፍት ቦታ ላይ መትከል ይችላሉ። ይህ ተክሎቹ እንዲያድጉ በቂ ቦታ እንዲኖራቸው የሚያደርግ ሲሆን፣ የበለጠ ምርት ይስጥዎታል። የሚነቅሏቸውን ትናንሽ ተክሎች ሰላጣ አሰናድተው መመገብ ይችላሉ።

በተራ መትከል

የአየር ፀባዩ ሞቃታማ እስከሆነ ድረስ፣ በየተቂት ሳምንታቱ ተጨማሪ ዘሮችን ይትከሉ፣ እናም ሰብል መሰብሰብዎ እስከ ፎል ወራት ድረስ ሲቀፕል ይችላል። ነገር ዋን እንደ አተርና ስፕንች የመሰሉትን ቀዝቃዛ አየር የሚወዱ ሰብሎችን በሞቃት የሐምሌ አየር ጊዜ አይትከሉ። ቀዝቃዛ የፎል ወራት ሰብሎችን ከነሐሴ እስከ መስከረም መጀመሪያ ጊዜ ውስጥ ይትከሉ።

ሰብሎችን ያፈራርቁ

አዳንድ ሰብሎች በአፈር ውስጥ አንድ ዓመት ወይም የበለጠ ጊዜ የሚቆይ በሽታ ይይዛቸዋል። እንዲሁም አንዳንድ ሰብሎች አፈር ውስጥ የሚገኙ ማዕድኖችን ቶሎ ተጠቅመው ይጨርሳሉ። **የዚህ ዓይነት** ችግሮችን ለማስወገድ፣ ኢታክልቶቹን በምድባቸው መሠረት በያመቱ / በተለያየ መደብ ላይ ያፈራርቁ (ያዛውሩ)። →

Example

1st Year:

Bed A Tomato Bed B Onion

Bed C Cabbage

2nd Year:

Bed A Cabbage

Bed B Tomato

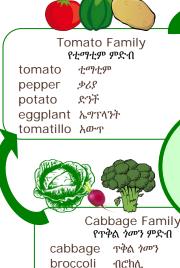
Bed C Onion

3rd Year:

Bed A Onion

Bed B Cabbage

Bed C Tomato

onion ሽንኩሪ leek ሊh garlic ታጭ ሽ chives ሻይቭ hallot ሻሎት crop families each year.

Onion Family የሽንኩርት ምድብ ሽንኩርት ሊክ ነጭ ሽንኩርት ሻይቭ <u>ለምሳሌ</u> 1^ኛ ዓመት፥

> መደብ A ቲጣቲም መደብ B ሽንኩርት መደብ C ጥቅል ነመን

2^ኛ ዓመት፥

መደብ A ጥቅል ነመን መደብ B ቲማቲም መደብ C ሽንኩርት

3^ኛ ዓመት፥

*መ*ደብ A ሽንኩርት

መደብ B ተቅል *ነመ*ን

*ማ*ደብ C ቲጣቲም

Other vegetable families that benefit from changing locations each year:

radish

collards

bok choi በክ ቾይ

አበሻ *ጎመ*ን

ራዲሽ

cilantro carrot parsley
beet chard spinach
corn wheat teff
cucumber melon squash
lettuce radicchio endive
pea bean clover

These families can all be planted together with the tomato, cabbage, and onion families.

የሚተከሉበት ቦታ በያ*ሞ*ቱ ሲለዋወ**ተ ተ**ሩ የሚሆንላቸው ሌሎች የኢታክልት ምድቦች፥

ሲላንትሮ ካሮት ፓርስሊ ቀይ ስር ቻርድ ስፕንች በቆሎ ስንዴ ጤፍ ካኩምበር ሜሎን ስኳሽ ሰላጣ ራዲቺዮ ኢንዲቭ

አተር ባቄላ ክሎቨር (የአተር ዓይነት)

እነዚህ ምድቦች ሁሉም ከቲጣቲም፣ ጥቅል ነመን፣ እና ሽንኩት ምድቦች *ጋር* አብረው ሊታከሱ ይችላሉ።

Water your garden

Check your garden daily in hot summer weather. Water before vegetables droop, or when the soil feels dry 2 inches (5 cm) down. In cooler, rainy spring and fall you'll only need to water young seedlings. Direct water to the plant roots. Use a watering wand, or in flat areas lay out a soaker hose between rows and cover it with mulch. Water enough to moisten the whole root zone - dig a few inches down to see if the soil is moist. Plants in containers dry out more quickly than in the garden. Always water in the evening or early morning, to avoid evaporation waste and prevent wet plant damage from the mid-day sun.

Control weeds and pests

Spread mulch (leaves, grass clippings) and pull weeds before they go to seed.

Most bugs are good bugs that help control pests. Learn which bugs are problems, and how to control them.

Don't use chemical pesticides.

They can poison your family and birds, pets, and fish. Call the Garden Hotline to identify pest or weed problems, and learn about non-toxic solutions.

Garden All Year

Our climate is cool and wet in spring and fall, and usually above freezing in winter. So heat-loving plants like corn are hard to grow, but cool-loving plants are easy.

Extend your season with cold-hardy crops. Bok choi, kale, collards, broccoli, carrots, leeks, and garlic can be planted in late summer or early fall to grow for harvest all winter or in spring.

→ See the Calendar on back page.

Grow under cover. Start spring plants in a greenhouse or "cold frame," or extend fall growth with a plastic cover.

Plant berries and other plants that grow for many years Add these plants to your landscape wherever there's sun: blueberries and strawberries, artichokes, asparagus, even dwarf fruit trees or grapes. Ask the Garden Hotline about best varieties for our climate.

አታክል*ትዎን ውሃ ያ*ጠጡ

በምቃት የበጋ ወራት ለአታክልትዎ በየቀኑ ከትትል ያድርጉ። አታልክቶቹ ከመጠውሊጋቸው በፊት፤ ወይም አፈሩ 2 ኢንቾ (5 ሴሜ) ፕልቀት ድረስ ከመድረቁ በፊት ውሃ ያጠጡ። በቀዝቃዛ፤ ዝናባጣ ስፕሪንባ (ፀዴይ) እና ፎል ወራት ውስጥ ውሃ ማጠጣት የሚያስፌልንው ለችግኞች ብቻ ነው። በቀጉታ የተክሎቹን ስሮች ውሃ ያጠጡ። ውሃ ማጠጫ ቱበ ይጠቀሙ ወይም ዝርባ በሆኑት በታዎች ላይ ውሃ ማጠጫውን ቶበ በረድፍ አንፕፌው የአፈር ጉዝጓዝ ይሸፍኑበት። የስሮቹን አካባቢ አንዲያረጥብ በቂ ውሃ ያጠጡ – አፈሩ መርጠቡን ለማወቅ ጥቂት ኢንች ቆፈር አድርንው ያጣሩ። በማሰሮ ውስጥ የተተከሉ ተክሎች አታልክት መደብ ላይ ከተተከሉት ተክሎች የበለጠ ቶሎ ይደርቃሉ። ሁል ጊዜ በምሽት ንደጣ ወይም ጠዋት ቀደም ብለው ውሃ ያጠጡ፣ ውሃ ተኖ አንዳይባክን ለመከላከልና በቀትር ፀሐይ እርጥብ ተክሎች እንዳይንዱ ለመከላከል።

አረሞችንና ተባዮችን ይከላከ**ሉ**

የአፈር ጉባጓዝ (ቅጠሎች፡ የሳር ቁርጥራጮች) **ይንዝጉዙና አረሞቹ** ዘር ከማፍራታቸው በፊት **ይንቀሏቸው።**

አብዛኞቹ ነብሳት ተባዮቸን ለመቆጣጠር የሚረዱ **ጢቃሚ ነብሳት ናቸው።** ጉዳት የሚያመጡት የትኞቹ ነብሳት እንደሆኑና እንዴት ሊቆጣጠሯቸው እንደሚችሉ ይወቁ።

የኬሚካል ተባይ ማተፊያ አይጠቀም።

ቤተሰቦቸዎንና ወፎችን፣ የቤት እንሰሳዎቸንና ዓሣን ሊ*ጎ*ዱ ይቸላሉ። የትኞቹ ተባዮች ወይም አርሞች ጉዳት እንደሚያደርሱ ለይቶ ለማወቅ ለጋርደን ሆትሳየን ስልክ ይደውሉና *መ*ርዘኛ ስላልሆኑት *መ*ፍትሄዎች ይወቁ።

ዓመት ሙሉ አታክልት ይትከሉ

የአየር ንብረታቸን ቀዝቃዛና በስፕሪንግ (ፀደይ) እና ፎል ወራት ውስጥ አርጥበት ያለው ሲሆን፣ በከረምት ወራት ቅዝቃዜው ብዙውን ጊዜ የበረዶ አይደለም። እናም እንደ በቆሎ የመሰሉትን ሙቀት የሚወዱ ሰብሎች ለማብቀል ያስቸግራል፣ ነገር ግን ቅዝቃዜ የሚወዱ ተክሎችን ማብቀሉ ቀላል ነው።

ቅዝቃዜ የሚቋቋሙ ተክሎችን በመትከል የተከል ወራትን ያራዝሙ። በክ ቾይ (የቻይና ጎመን)፣ ኬል፣ አበሻ ጎመን፣ ብሮክሊ፣ ካሮት፣ ሊክ፣ እና ነጭ ሽንኩት የመሰሉት ተክሎች በበጋ ወራት መጨረሻ ገደጣ ወይም በፎል መጀመሪያ ወራት ላይ ተተክለው በክረምት ወይም በስፕሪንግ (ፀዴይ) ወራት እንዲያድጉና ምርት ለመሰብሰብ ይቻላል።

→ የቀን መቁጠሪያ ከጀርባ *ገ*ጽ ይመልከቱ።

በከለላ ሥር አታክልትዎን ይትከሉ። በስፕሪንግ (ፀደይ) የሚተከሉ ተክሎቸን በዳስ ከለላ (ግሪንሃውስ) "ብርድ መከላከለያ" ውስጥ መትከል ይጀምሩ፣ ወይም በፎል ወራት እንዲያደጉ ለማድረግ በላቲክ ከሰላ ይጠቀሙ።

ለብዙ ዓመታት የሚያድጉ እንጆሪና ሌሎች ተክሎችን ይትከሉ። ፀሐይ በሚወጣበት ቦታዎ ላይ እነዚህን ተክሎች ጨምረው ይትከሉ፥ ብሉቤሪ እና ስትሮቤሪ፣ አርቲቾክ፣ አፓራንስ፣ ድንክዬ የፍሬ ዛፎችን ወይም የወይን ዛፎችንም ቢሆን። ለአካባቢዎ አየር ንብረት በይበልጥ ተስማሚ የሆኑትን ለማወቅ ለጋርደን ሆትላየን ስልክ ደውለው ይጠይቁ።

Harvest and Share!

Harvest vegetables before they go to seed. See seed packets for "days to maturity" and photos of ready-to-harvest plants, or ask gardeners at your local community garden about when to harvest.

Share your harvest. If you have more than you can eat, share with neighbors or call the Garden Hotline or see the P-Patch and Lettuce Link websites on back to learn about where to donate food.

Saving seeds is easy with most green leafy plants. Just hang the mature seed stalk to dry. Fruiting plants like tomatoes and squash often cross-breed, so saved seed may not produce good fruit. Call the Garden Hotline to learn more about saving seed, or any garden question.

ምርት አምርተው ያካፍሉ!

አታክልቶች የዘር ፍሬ ከማፍራታቸው በፊት **ምርቱን ይሰብስቡ።** "ፍሬ የሚያፈሩበትን" ቀናትና ለምርት የደረሱ ተክሎችን ፎቶ በፓኮው ላይ ይመልከቱ፤ ወይም መቼ ምርት መሰብሰብ እንደሚችሉ ለማወቅ በአካባቢዎ የማህበረተሰብ አታክልት ቦታ የሚ*ገኙ* አትክልተኛን ይጠይቁ።

ምርትዎን ያካፍሉ። ለራስዎ ምግብ ከሚጠቀሙበት በላይ ምርት ካመረቱ፣ ለንረቤቶቸዎ ያካፍሉ ወይም ምርትዎን የት መለገስ እንደሚቸሉ ለማወቅ ለጋርደን ሆትላየን ስልክ ይደውሉ ወይም ከጀርባ ንጽ ላይ የሚገኘውን የፒ-ታች እና ሌተስ ሊንክ ዌብሳይትን ይመልከቱ።

አብዛኞቹን የአረንጓዴ ቅጠላ ቅጠል ተክሎች **ዘሮች ለማስቀመጥ ቀላል ነው።** ያፈራውን ፍሬ እንዲደርቅ ሰቅለው ያስጡት። ፍሬ የሚያፈሩ እንደ ቲማቲምና ስኳሽ የመሰሉት ተክሎች ብዙውን ጊዜ ይዳቀላሉ፣ እናም ለዘር የተቀመጡት ፍሬዎች ፕሩ ፍሬ ላያፈሩ ይችላሉ። የዘር ፍሬዎችን እንዴት እንደሚያስቀመጡ በተጨማሪ ለማወቅ ወይም ስለ አታክልት ፕያቄዎች ካሉዎት ለጋርደን ሆትላየን ስልክ ይደውሉ።

Prepare Gardens for Winter

Fall is time to clean up the garden, compost dead plants, and protect your garden from winter weeds and from rainfall washing soil away.

Cover crops are usually legumes like clover, planted in October to grow through the winter. They protect the soil, and provide nutrients when you dig them into the soil before planting in spring.

Winter mulches should cover any soil areas not planted with overwintering crops or cover crops. Collect fall leaves and spread them 2-3 inches deep to cover exposed soil. You can also chop dead plants and spread them on the soil.

Composting returns nutrients back to the soil. Chop up old garden plants, along with grass clippings and fall leaves, to build your compost pile. Choose a shady spot, and moisten materials as you build your pile.

Or bury food scraps (to keep animals away) under garden beds all winter to improve the soil.

You can also learn how to compost kitchen scraps in a rodent-resistant worm bin. Weeds and diseased plants, along with dairy or meat scraps from the kitchen, should go into the City's yard-and-food-waste collection for hot composting.

In spring, you can use your compost or buy compost to enrich your soil for another year of growing.

የኢታክልት ቦታዎችን ለከረምት ያዘጋጁ

የፎል ወራት ኢታክልት ቦታ ማጽጃ፣ የደረቁትን ተክሎች ለፍባ ማዘጋጃ፣ እና አታክልት ቦታዎን ከክረምት አርሞችና አፈር ከሚሸረሽር *ጎ*ርፍ መከላከያ **ጊዜ ነው።**

ብዙውን ጊዜ **መሸፈኛ የሚሆኑ ተክሎች** እንደ የአተር ዓይነት (ክሎቨር) ሲሆኑ፣ ከረምቱን ሙሉ እንዲበቅሉ በጥቅምት የሚተክሉ የጥራጥሬ ተክሎች ናቸው። ተክሎቹ አፈር ይንከባከባሉ፣ እንዲሁም በስፐሪንግ (ፀዴይ) ውስጥ ከመትከልዎ በፊት አፈር ውስጥ ቆፍረው ሲያደባልቋቸው የማዕድኖች ምንጭ ይሆናሉ።

ለከረምት የአፈር ጉዝጓዝ (መልች) የከረምት ተከሎች ወይም መሸፊኛ ተከሎች ያልተተከሉበት ማንኛውም የአፈር አካባቢ እንዲሸፍን ያስፈልጋል። የወዳደቁ ቅጠሎችን ሰብስበው የተጋለጠ አፈርን ለመሸፈን ከ 2-3 ኢንች ፕልቀት እንዲኖር አድርንው ይነስንሱ። የወዳደቁ ተከሎችን ቆራርጠው አፈሩ ላይ መነስነስ ይችላሉ።

ተከሎችን ለፍግ ጣዘጋጀት ጣዕድኖች ተመልሰው አፈር ውስጥ እንዲገቡ ያደርጋል። የራስዎን የፍግ ከምቶት ለጣዘጋጀት የቆዩ አታክልቶችን ቆራርጠው። ከሳር ቁርጥራጭና ከወዳደቁ ቅጠሎች ጋር ያደባልቁ። ለፍግ የሚሆኑትን ለጣከጣቸት ጥላ ቦታና እርጥበት ያላቸውን ስብርባሪዎች ይምረጡ።

ወይም አፈር ማዳበሪያ እንዲሆኑ **የምኅብ ትራፌዎችን** (ከእንሰሳት ለመከላከል) ከረምቱን በሙሉ ከኢታክል*ት መ*ደብ ሥር **ይቅበሩ**።

ደግሞ አይጦች በማይገቡበት ምቃት በርሜል ውስጥ የ<u>ማዕድ ቤት</u> ትራፊዎችን ለፍግ ስለሚያዘጋጁበት ዘዴ ትምህርት መቅሰም ይችላሉ። በሙቀት ፍግ ጣዘጋጃ እንዲሆኑ አረሞችንና በሽታ ያለባቸውን ተከሎች፣ ከማዕድ ቤት የወተት ውጤቶች ወይም የሥጋ ቁርጥራጮች ጋር ወደ ከተማው ጣዘጋጃ ቤት የጥራጊ-እና- ምግብ -ትራፊ ጣከጣቻ መወሰድ አለባቸው።

በስፕሪንግ (ፀደይ) ወራት ውስጥ፣ ለተከታዩ ዓመት ተከላ አፈር ማዳበሪያ እንዲሆን **ያዘ***ጋ***ጁትን ፍግ ሲጠቀሙ** ወይም ሊገዙ ይችላሉ።

Easy Crops for Beginner Gardeners

ለጀማሪ አትክልተኞች ቀላል ሰብሎች

plant seed = P = HCtransplant seedlings = T = ችባኞችን ይትከሉ harvest = $\mathbf{H} = \mathfrak{P}$ ርት ይሰብስቡ Jan Feb March April May June July August Sept Oct Nov Dec የካቲት *ሞጋ*ቢት ሚያዚያ *ግ*ንቦት ሐምሴ *ሞ*ስከረም <u>ጥቅምት</u> ኅዳር ታህሳስ ጥር ሰኔ ነሐሴ **Peas** $H\rightarrow$ አተር $H\rightarrow$ ቅዝ*ቃ*ዜ የሚቋቋሙ Cool hardy P Lettuce, Spinach ሰላጣ፣ ስፕንች Т $H \rightarrow$ ድንቸ **Potatoes** H Onions P ሽንኩርት $H\rightarrow$ P $H \rightarrow$ **Bok Choi** ቦክ ቾይ (የቻይና *ጎመ*ን) $H\rightarrow$ **Beans** ባቁላ $H\rightarrow$ Heat Lovers T Tomatoes ቲማቲም ሙቀት የሚወዱ $H \rightarrow$ P Squash, Cucumber ስኳሽ፣ ካኩምበር $H\rightarrow$ Cilantro ሲላንትሮ $H\rightarrow$ Corn በቆሎ Н H **Beets** ቀይ ስር H Over-Wintering P Kale, Collards, Chard $H\rightarrow$ ኬል፣ አበሻ *ጎመን፣ ሻርድ(ጎመ*ን) Н Н የከረምንት Cabbage $H\rightarrow$ **ጥቅል** ተመን Н P Н

Learn More about Gardening

Questions? Call The Garden Hotline

(Seattle Public Utilities) free brochures on soil, composting, watering, pest control, and more. Language interpretation available.

P-Patch Program of Seattle's Department of Neighborhoods provides community garden spaces in many neighborhoods, at low or no cost. Translated classes. Everyone is welcome.

Seattle Parks classes, community gardens

City of Seattle's Food website

Garlic

Leeks

Urban farming news and resources

WSU Extension Master Gardeners

Lettuce Link information on gardening, sharing harvests, and Gardening for Good Nutrition

Tilth Alliance provides classes, demonstration gardens, volunteer opportunities, and The Maritime Northwest Garden Guide

ስለ አታክልት ተከላ በይበልጥ ይወቁ

ነጭ ሽንኩርት

Н

۸.h

206-633-0224

H

ኢሜይል help@gardenhotline.org www.gardenhotline.org

206-684-0264

ኢሜይል p-patch.don@seattle.gov www.seattle.gov/neighborhoods/ppatch

www.seattle.gov/parks/pufs

www.seattle.gov search "food"

www.urbanfarmhub.org

http://gardening.wsu.edu

www.solid-ground.org/get-help/foodresources

www.TilthAlliance.org

ጥያቄዎች? ስለ አፈር፣ ፍግ አዘገጃጀት፣ ውሃ ስለማጠጣት፣ ተባይ ስለመከላከል፣ ስለ ሌሎችም ነጻ የጽሁፍ መግለጫ ለጣግኘት ለጋርደን ሆትላየን ስልክ ይደውሉ። የቋንቋ ትርጉም አገልግሎት ይቀርባል።

የሲያትል መኖሪያ ሥፈሮች ጽ/ቤት ፒ-ፓች ፕሮግራም በብዙ *ማኖሪያ ሠሬሮች ውስ*ጥ በዝቅተኛ ወጪ ወይም ያለወጪ የማህበረተሰብ አታክልት ቦታዎችን ያቀርባል። በአስተርጓሚ ትምህርት ይሰጣል። ማንኛውም ሰው መካፈል ይቸላል።

ትምህርቶች፣ የጣህበረተሰብ አታክልት ቦታዎች።

የሲያትል ከተማ - ምኅብ

ስለ እርሻ ዜናዎቸና መርጃ ምንጮቸ

ባለሙያ አታክልተኞች

የአትክልት ተከላና ምርት የማካፈያ መረጃዎች።

ትምህርቶች፣ ሥርቶ-ማሳያ አታልክት ቦታዎች፣ እና የፈቃደኝነት አጋጣሚ ዕድሎች።

